

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: J. W. Albarda, G. J. van den Broek, C. H. Douwes Dekker, J. Gratama,
V. J. P. de Blocq van Kuffeler, Jan van der Waerden.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

L. S.!

Dit is het laatste nummer vóór de
Vacantie.

Het eerstvolgende nummer zal ver-
schijnen

Donderdag 12 Januari 1899.

Tot 1 Januari a.s. blijft nog van kracht de bepaling dat tegen vooruitbetaling de abonnementsprijs f3— is. Na dien datum worden alle abonnementen tegen f3.50 berekend waarover aan het einde van dezen jaargang zal worden beschikt.

DE UITGEVER.

De Debating-avond.

(Indrukken van een Eenzijdige.)

Er is of was in de Quellynstraat een kroegje.

Wie zich in de Nes niet meer vermocht te amuseeren, wie z'n bekomst had van naakte armen en halzen, van huppelend lief-leelijk lachende meisjes, toog naar de Pijp om zijn verdoofde zenuwen, ongevoelig voor de charmes der vrouw, aan heftiger prikkeling over te geven.

Maar niet enkel en niet grootendeels bestond het publiek dat in dat keldertje kwam luisteren naar den talentvollen man die het met versjes vermaakte en leerde, uit geblaseerde Nesbezoekers — het bestond voornamelijk uit nieuwsgierigen en op-schandaal-belusten, uit veelzijdige menschen en uit zich vervelende. Wie er kwamen om de vreemde ontroering te genieten van zichzelf en zijne gezellen te hooren beleedigen — want het fort van den door mij bedoelden talentvollen man was publieke vrouwen en wat daarmee in verband staat op de grofste wijze door een valsch realisme te beleedigen — vormden de minderheid. De meerderheid der societeitsleden was vatbaar voor minder perverse emotie, zocht niet beleedigingen maar liet ze zich welgevallen om maar mee te kunnen doen.

* * *

Niet om het genoegen te smaken een avond-lang op weinig apprecieerende wijze over hun klasse te hooren spreken, maar omdat zij geen reden hebben weg te blijven, kwamen de studenten verleden Woensdag in zoo grooten getale op de debating-club. Zij voelen zich niet leden van de bourgeoisie. Zij verloochenen stelselmatig hunne klasse. Zij staan, zeggen zij, nog buiten de koude maatschappij. Maar ze zeggen meteen er ná volbracht eindexamen in te moeten treden. Zich de maatschappij anders voorstellen dan koud, komt niet in hun op. Wat een bewijs is dat zij van zins zijn bourgeois te worden. Wij vinden die maatschappij niet koud, wij trachten nu te werken in

kleinen kring maar snakken naar het oogenblik dat we méér zullen kunnen. Ons leven is vol warmte en zal voller worden naarmate onze wereld zich uitbreidt.

Het meerendeel der studenten pleegde struisvogel-politiek met niet te willen erkennen dat die weinig gewaardeerde bourgeoisie hún stand was. Zij vergaten het zooals een publieke vrouw in het keldertje in de Quellynstraat gaarne vergeet óók een publieke vrouw te zijn. Ik hoop dat men mij versta: ik vergelijk niet een bourgeois bij een publieke vrouw én ik veracht ze niet, als individuën, wel als soort. Ik vergelijk hunne nu toevallig eendere omstandigheden. En de redenen die hen ter plaatse voeren. Want ook bij debating-club bezoekers was nieuwsgierigheid een factor; en veelzijdigheid een, en verveling een derde. Warme, waarachtige belangstelling een gansch andere.

Er is een avond-lang afgegeven op de bourgeoisie. De geachte inleider maakte bepaald excuses een zaak als deze voor een bourgeois-publiek te bespreken. Zijn verontschuldigungen waren voldoende. Studenten zijn nog ongevormd, misschien valt met hen nog te praten. En aan Cornélie Huijgens werd door een debater gevraagd waarom, als burger dan geen scheldwoord was, zij het toch als zoodanig gebruikte. Daar zij het antwoord schuldig bleef zal ik zoo vrij zijn. Omdat de bourgeoisie voor ons een verachtelijken vijand is en het woord burger — in het algemeen zoo min als het woord publieke vrouw een scheldwoord — door onzen mond gesproken een scheldwoord wordt.

Er is een avond-lang afgegeven op de bourgeoisie, voor een studenten publiek. En voor haar is niemand in de bres gesprongen. Men ware buiten de orde gegaan; toegegeven. Maar ik zou wel eens willen vragen of de eener klasse niet gaat boven de orde van een vergadering. En of men zich een volksvergadering kan denken, waar door bourgeois gedebatteerd wordt over de vraag wát beter is, het proletariaat op déze wijze bestrijden of op die, en waar onder de hand smalend over het volk wordt gesproken — of men zich zoo een vergadering kan denken zonder luid protest van de zijde der sociaal-democratie. Er zou indien de president als zijnde buiten de orde, ordelijk protest verbood, worden gefloten en gestampvoet, geschreeuwd en gesist. Proletariërs zijn te fier om dat over hun kant te laten gaan. Burgerlijke studenten vergenoegen zich met zachtjes te mopperen over het geschetter — ik hoorde een winderig klein mannetje achter me dus doen — en laten aan anderen, die denken de burgerij afgevallen te zijn, over haar te verdedigen. Een socialistisch student beproefde het even. Hij wilde het Rotterdamsche feministen-congres waar werd gesproken over het min of meer schadelijke van studie voor de vrouw, verdedigen, door daarnaast te wijzen op de nationale tentoonstelling van vrouwenarbeid die mede gediend had om hongerlooien tot mode-onderwerp van gesprek te maken. Maar gaan dan niet de sanitaire belangen der dames geheel en al verloren in het algemeen vrouwenbelang? Wat zou debater ervan zeggen als de heeren-sociaal-demokraten eens aan twee professoren vroegen op een congres te bespreken of propaganda maken de gezondheid ten goede of ten kwade komt? Wie zich één voelt met het volk, 't zij met het gansche, 't zij met de vrouwelijke helft, heeft wel wat anders te doen dan zich met zulke damesbelangen bezighouden.

Maar niemand trad ferm voor de bourgeoisie in het strijd-

perk. Het had wel gekund. Dat bewees een christelijk student die, toen eenige malen de godsdienst in verband met de productie wijze was genoemd, moedig verklaarde daartegen te protesteeren. Hij voelde of wist, ik wil hier niet verheffen maar ongaarner verdacht maken, dat zijn geloof behalve buiten, boven de orde der vergadering ging. Ofschoon het van geen nut zal wezen het hem te zeggen, merk ik toch op dat wij geen heiligschennis plegen met zulke dingen aan te roeren. Onze overtuiging ligt op een minstens even hoog plan van voelen als de zijne. De sociaal-demokraten ontkennen niet het godsgeloof maar verklaren het.

Och, och, wat sloeg die eene debater de plank glad mis; het viel mij van Marie Jungius niet mee dat zij zoo luide teekenen van instemming gaf toen hij aankwam met zijn verouderd materialisme. Wat doe je toch te praten over dingen waar je geen verstand van hebt! Ik veronderstel dat hij juist Zaterdag van te voren in de Delftsche Courant het artikeltje van den heer Peterse gelezen had. Die zelf was zoo verstandig er op een vergadering niet mee voor den dag te komen. Arme debater! Hij bracht het er nog goed af met die ééne dommigheid; in het artikeltje was stof voor méér. De eerste vergissing die de debater maakte kunnen wij niet op andermans rekening schuiven; zeer onwetenschappelijk sprak hij van twee geheel ongelijksoortige bewegingen: feminisme en socialisme. Het een was een beweging binnen deze maatschappij, het ander een die er buiten wou. Dit denkbeeld werd hem natuurlijk ingegeven door zijn fantasie; omdat feminisme en socialisme verschillende dingen willen, bereikbaar in maatschappijen die meer en minder op de onze gelijken, stelde hij zich de bewegingen als ongelijksoortig voor.

Veel dichter bij de waarheid was Marie Jungius; beide bewegingen willen verandering brengen in déze maatschappij; ze bestaan naast elkander, ontspringen uit één gevoel (dat zij innerlijk verzet tegen verdrukking noemt, wij eenvoudiger: honger). Haar geloof aan een opzettelijke verdrukking van de vrouw door den man (ik spreek hier, allicht tegen haar zin van opzettelijk omdat zij ze niet uit economische gronden wil verklaren) daargelaten, moet ik even stilstaan bij haar medelijden. Wordt niet ieder door medelijden bewogen voor het proletariaat te strijden? Niet Marx zoo goed als een ander? vroeg zij. Stellig, medelijden opgevat in den letterlijken zin van het woord, niet in dien van: wat noodig is om mee over hongerloozen te kletsen. Het is hiermee als met het godsgeloof. Het wordt door de sociaal-democraten niet ontkend maar verklaard. Er kan medelijden zijn omdat er ellende is. En ellende is er omdat de productiewijze ellende meebrengt. Er kan geen algemeen medelijden zijn omdat niettegenstaande de groote uitbreiding van het christendom niet ieder zijn naaste lief heeft als zich zelve of ook maar een beetje; en niet ieder kán dat hebben omdat de productiewijze de belangen verdeelt en zoo de menschen tot vijanden maakt. Slechts bij uitzondering is medelijden sterker dan baatzucht. Dit is de grondstelling der sociaal-democratie die uit de geschiedenis van vele eeuwen is bewezen.

L.

Een Komiek?

Meer dan eens heb ik gelezen: „de tijden van kroegjool zijn voorbij”. Ja, voor hem, die in een kroegjool niets dan banaal genot willen zien, voor hem, die in een kroegjool alleen een stelselmatig bedrinken wil zien, en voor hem, die op een kroegjool alleen niet-nuchteren menschen meent te kunnen aantreffen, ja voor hem is een kroegjool een onding, een schande voor onze studenten-maatschappij.

Toch heeft een kroegjool nog een schoone, een meer poëtische kant, en om deze alleen heeft een kroegjool wel degelijk nog recht van bestaan. Een ieder heeft toch wel eens opgemerkt, dat men in 't gewone leven op de Sociëteit zoowel als daarbuiten, alleen bijna uitsluitend omgaat met zijn meer intieme kennissen. Op een kroegjool is dit geheel anders, daar spreekt men dan met dezen, dan met dien, men zou bijna kunnen zeggen met iedereen. Met dezen blijft men wat langer zitten, met genen dringt men samen en zoo gaat 't door; men leert daardoor meer menschen kennen, te meer daar de opgewonde vroolijkheid de menschen openhartig en eerlijk maakt. Men vindt er

nieuwe vrienden, en overwint oude antipathiën, gebaseerd, helaas, maar al te dikwijls op een vooroordeel. Toch ontdekt men ook nieuwe vijanden, men leert hier 't innerlijke van zijn omgeving kennen, beter dan in 't gewone leven. *Op een kroegjool durft nagenoeg iedereen elkaar de waarheid te zeggen, terwijl dit in 't dagelijksche leven maar zelden 't geval is.*¹⁾

Daarom roep ik 't eerste jaar toe: „spood u naar een kroegjool, laat 't leelijke en lage van een kroegjool u niet doen terugdeinzen, want tusschen dat leelijke is ook heel veel moois verborgen. Zoekt dit, 't ligt aan uzelf om 't te vinden.”

Dit stukje vindt ik in de „Vox” van December, van de hand van den Delftsche verslaggever. Een goed grapje om eerste jaars aan te sporen naar de kroegjool te gaan om vrienden te maken, met iemand samen te dringen (even Spinoza behandelen allicht). Och ja je durft op een kroegjool mekaar de waarheid te zeggen anders zeker niet? Grappig gevonden, een idee als een ander. De verdediging van een kroegjool is ook kostelijk.

Maar wat dit stukje en ook onderstaand uitknipsel uit het Delftsche Minerva-weekverslag

„Vrijdag heeft de Phoenix haren verjaardag gevierd. Vol vreugde over dat feit bood zij haren leden een café-chantant aan, een rommelzoodje van Köhleriaansche en anderen Schoonen. Officiële mannen schenen bijzonder in den smaak en in 't bereik van eene der danseuses te vallen, die dan ook niet kon nalaten denzelfden a. o. kushandjes op 't gelaat te plakken. Zoo Jules daar eens gezeten hadde! De traditioneele dronken menschen hebben zich vertoond; verblijde toeschouwers beweerden in de stemming te zijn. Een oordeel over den avond mag niet geveld worden wanneer een invalide mos dit feest organiseerde. Een der verblijdenen kritiseerde als volgt: „Schilderachtig rokgezwaai, sierlijk uitgevoerde dansen, alles onder wegslepde muziek, de Phoenix waardig”. Verder vond de senaat dat het kroegbestuur alle lof toekwam en het kroegbestuur vond dat de senaat altijd zeer goed optrad. — De laatste kroegjool gekenmerkt door vrouwen-emancipatie. Het volgend jaar iets nobelers.”

belangrijk maakt is een algeheele ontevredenheid met eene bestaande wijze van viering van de kroegdiës. Het bevreemd me alleen dat deze beide verslaggevers niet zijn komen aandragen met het idee nu door Rühle en Th. v. d. Waerden aanbevolen. Of achten ze het interessant nu ook te vinden wat een paar vijfde jaars zeggen. In ieder geval is het zeer te verwonderen dat ze zich geen van beiden bij Igov's bestuur opgaven of anders zorgden dat hunne vrienden dit deden.

Ik hoop nu maar dat op de eerst volgende kroegjool de beide heeren nu eens „nobel” zullen doen en veel zullen „samendringen”. Dit kan in geen geval kwaad, dunkt me.

T.

¹⁾ Ik cursifeer. T.

POLEMIEK.

Kennis en Wetenschap.

Naar aanleiding van hetgeen de heer X. in een der laatste nummers van dit blad tegen mijne beschouwingen op den debating-avond van 16 Nov. inbracht, neem ik gaarne de gelegenheid te baat, die de schrijver, onder vermelding van zijn naam en welwillende toezending zijner kritiek, mij aanbood, om nog eens mijne bedoelingen nader uiteen te zetten.

De heer X. eischte van mij in de eerste plaats een definitie der begrippen „kennis” en „wetenschap.” Daarop heeft hij recht. Maar ik meende die verklaring gegeven te hebben, eensdeels, in de vraag naar het hoe en waarom, d. i. het onderzoek naar oorzaak en gevolgen, naar ontstaan en ontwikkeling, anderdeels, in het opsporen van algemeen geldige waarheden. Want zoowel hij, die schiftend en scheidend de verschijnselen der natuur, de gebeurtenissen in het leven van menschen en volken, planten en dieren, de uitingen van gevoelens, doen en denken, kortom, al onze gewaarwordingen, begrippen en aanschouwingen in de eenvoudigste factoren en zoo mogelijk enkelvoudige elementen ontbindt, als degene, die combi-

neerend daaruit de onveranderlijke wetten en vaste regelen samenstelt, beoefent de wetenschap. Zóó immers zou ik de omschrijving, die de heer X. aan de hand van Schopenhauer geeft, toch willen aanvullen, daar anders analyse en bronnenstudie uit de wetenschap zou verbannen schijnen.

Wanneer dus een kind vraagt naar het hoe en waarom, beoefent het wel degelijk de wetenschap, maar een wetenschap in den dop of liever nog, omdat wij onder dezen term zoowel de handeling als alleen de resultaten van het onderzoek verstaan: het beoefent de wetenschappelijke methode, waaruit de wetenschap voortkomt.

Zoo vroeg b. v. een 5-jarig jongentje, hoe het kwam, dat de appels van zelf van den boom vielen? Was dat niet dezelfde vraag, die een Newton de ontdekking der zwaartekracht ingaf? Eindeloos velen hadden het feit waargenomen, maar het daarbij niet verder gebracht dan tot de vraag „wat,” dus tot bloote kennis: de vraag hoe en waarom had het aan de wetenschap opgedragen. Evenzo vroeg dat jongentje, terwijl hij bij een soort wedrenspelletje de paardjes om een spil liet draaien: hoe het kwam, dat die paardjes van zelf stil hielden, zonder dat hij er aan raakte? Staat die opmerking niet in rechtstreeksch verband met de wetten der beweging, die de heer X. als voorbeeld zijner wetenschap aanhaalde?

Zeker, de werkzaamheid der wetenschap, het navorschend denkvermogen, openbaart zich zelfs zeer krachtig in het kind als overtuigend bewijs, dat drang naar wetenschap een natuurlijke eigenschap van den mensch is, die alleen door ongunstige invloeden, als b. v. den materielen strijd om het bestaan en andere oorzaken wegteert.

Wat in het kind niet kiemt, zal op rijperen leeftijd niet gedijen en is niet wortelvast. Maar het kind, evenzeer als in steeds ruimeren kring, de volwassene en de diepzinnigste geleerde zullen voor de oplossing der talloos hen omringende raadselen staan, ten gevolge van quantitatief of kwalitatief ontoereikende waarnemingen, aandoeningen en gewaarwordingen, d. i. door gemis van voldoende gegevens of kennis.

Omtrent aard en beteekenis der kennis stemmen wij dus onvoorwaardelijk overeen.

Wie nu den leering tot latere zelfstandige studie, tot ideëele en theoretische bespiegeling der kennis wil voorbereiden, zooals het Gymnasium beoogt, moet de aangeboren zucht naar het hoe en waarom voortdurend zoeken te bevredigen, moet altijd verband houden met den oorsprong en het ontwikkelingsproces, het verleden dus van het geleerde, zoodat wel verre er van daan, als zou de geschiedenis geen wetenschap zijn, juist de historische behandeling der stof haar reeds tot wetenschap stempelt.

Natuurlijk eischt zulk een methode tijd en veel tijd, die verloren wordt op de menigte, maar ruimschoots teruggewonnen op het gehalte der kennis en daarin ligt het doel, en de kracht. Dit is het, wat voorbereidend Hooger Onderwijs heet.

De mindere hoeveelheid concrete kennis is dus niet de deugd of het kenmerk van dat onderwijs, zooals de heer X. meende te mogen concluderen, maar een onwillekeurig gevolg, dat waarlijk spoedig genoeg en oneindig vruchtbaarder daarna door eigen inspanning wordt verholpen, waar het denken den weg heeft gewezen en het zelfbewuste streven bezieling wekt. Bij monde en in geschrifte hebben verschillende hoogleeraren in de medische en wis- en natuurkundige faculteiten deze waarheid herhaaldelijk verkondigd, op grond hunner veelzijdige en veelzijdige ervaringen.

Moge dan ook op de Hoogere Burgerschool elk vak, ongerekend de oude talen en geschiedenis, een aanzienlijk grooteren oogst aan kennis opleveren, toch blijft het Gymnasium de eenig ware opleiding tot de Academie. Dit moest de aangewezen conclusie zijn mijner bewering, die zoo averechts is opgevat, alsof ik den staf over het Gymnasium had gebroken; alsof ik het meerdere van de H. B. S. had bepleit door het meer in bijna elk vak daar te erkennen. Maar dit merkwaardig, ik geloof, algemeen misverstand teekent weer zoo juist de H. B. S. voorbereiding, die alleen waarde hecht aan, ten minste allen nadruk legt op de reële uitkomsten. En geen wonder. Want haar taak is het om in eerste instantie, mannen van en voor de praktijk te vormen zonder wier werk- en vindingskracht alle theoriën ijdele klanken zijn, of — nooit gevonden waren. Maar geheel iets anders wordt het, een taal te leeren om haar te bestudeeren dan wel om haar enkel te spreken en te schrijven; geheel iets anders de wiskunde in hoe ruime mate dan ook, te beoefenen, om zich aan

haar zelf te wijden, dan om haar als hulpmiddel te bezigen bij de werken van het praktische leven. Ongetwijfeld, mijnheer X., zijn al de vakken, die aan de P. S. worden onderwezen, op zich zelf wetenschappen in den volsten en hoogsten zin des woords: alleen de toekomstige ingenieur stelt zich tevreden met hetgeen hem van de resultaten dier wetenschappen dienstig is en kan zijn voor zijn volgende werkkring en daarmee houdt het op voor hem een wetenschap te zijn, evenmin als de Academische studiën dien naam zouden verdienen, zoo ze enkel moesten opleiden tot het beroep van leeraar, predikant, rechter, advocaat of dokter.

Dat er niettemin ook aan de P. S. studenten worden gevonden, die het een of ander vak als zuivere wetenschap zich hebben uitverkoren, geloof ik gaarne, maar van hen getuigde de heer Sandick, dat zij kwijnden en vaak wegwijnden onder de praktische eischen der speciale ingenieursstudie en wanneer zij nog den graad van ingenieur behaalden, toch later misplaatst bleken en eerst, naar het aangehaalde voorbeeld van den heer van den Berg, door het Hoogleeraarsambt hun eigenlijke bestemming bereikten.

Persoonlijk kan ik hierover niet oordeelen, maar wel over het alles behalve zeldzame feit, dat de Academie ook gebruikt wordt, om een toongevenden titel of een winstgevende positie te verwerven.

En zoo ben ik dan gekomen tot mijn eigen vak en eigen wetenschap: de „geschiedenis,” d. w. z., niet de geschiedenis, zooals de heer X. zich die voorstelt, maar, zooals die zich in hare ware hoedanigheid vertoont in de onveranderlijke wetten en waarheden, volgens welke volken en staten, toestanden en denkbeelden op regelmatige en geleidelijke, altijd terugkerende wijze zich steeds en overal ontwikkelen, omdat „in waarheid het wezen van den mensch, zooals de natuur, ten allen tijde hetzelfde is.”

Geen „toevallen” verstooren dien langzaam voortschrijdenden ontwikkelingsgang, die zelfs met wiskundige zekerheid uit analoge gevallen kan worden bepaald, waar tegenstrijdige berichten en onbetrouwbare overleveringen een leemte lieten, en die dus evenzeer een wegwijzer voor de toekomst kan zijn.

„De romantisch gekleurde bijzonderheden,” die door de hedendaagsche kritiek reeds lang naar het fabelland zijn verwezen, vormen evenmin de historie als de historische roman dat doet.

„Groote tijdperken en hoofdgebeurtenissen” bestaan in dien zin voor haar niet, in zooverre die alleen hun beteekenis ontleenen aan het geweld, waarmee steeds de tot vollen wasdom gekomen toestanden en begrippen zich ontworstelen aan de aloude omgeving en de laatste slagboomen voor hun rechtmatig bestaan verbreken of — een langduriger triomf zijn van hunnen dan onbelemmerden voortgang.

En daarom is de geschiedenis een wetenschap, even hoog als de filosofie, omdat het de filosofie zelf is van de daden en gedachten der menschheid, getoetst aan de ondervinding der eeuwen. De heer X. wijst op Marx, als den stichter der volmaakte wetenschap? Welnu, Marx heeft aan de historie de oeconomie tot grondslag gelegd en haar daarmee tot een exacte wetenschap hervormd. Natuurlijk, niet Marx persoonlijk volbracht dien ommekeer; dat zou in lijnrechten strijd zijn met zijn eigen zienswijze, maar hij, als uiting van den tijdgeest, die hem daarom heeft toegejuicht en zijn werk voortgezet. De oeconomische behandeling der geschiedenis overheerscht tegenwoordig, naast de evolutieleer.

Moge ik met deze korte aanwijzingen volstaan: het is op verre na niet alles en het bewijs van ieder zou een wereldgeschiedenis vereischen en moge ik eindigen met de oprechte verzekering aan den heer X., dat de geschiedenis, welke richting men ook mag zijn toegedaan, nooit nochte nimmer een chronologische opeenvolging is van losse, slechts éénmaal voorkomende gebeurtenissen of groepen van gebeurtenissen, maar, dat een behandeling van dit in omvang en diepte onmetelijke vak in een paar uren 's weeks gedurende 4 nog jeugdige jaren, met een vluchtige repetitie in het volgende jaar en ten behoeve van een uiterst veelsoortig examen, niet meer vermog op te leveren dan een schraal beschoot van zulke losse feiten en opmerkingen, hier en daar misschien bijgewerkt door wat pikante en romantische bijzonderheden.

W. HECKER.

Repliek.

Na lezing der woorden van den heer Hecker komt weer aanzetten dat weemoedige gevoel, dat ik altijd heb wanneer ik het klassieke onderwijs hoor verdedigen. Een gevoel van weemoed, dat de wetenschappelijk aangelegden onder ons ingenieurs gedwongen zijn hun aanleg te onderdrukken voor hun aanstaande betrekking, voor het praktische leven, of, wat eigenlijk op hetzelfde weerkomt, voor wat brood. Een gevoel van droefheid wanneer ik menschen als J. A. v. H. hoor verkondigen dat wij, door onze opleiding missen een basis van orde, een zekere kritischheid. Mijn God, zullen wij dan allen menschen worden, die of slapende ons leven zullen doorbrengen, voor wie het bestaan slechts een zware, benauwde droom zal zijn, of door eene verwarde ideeën-formatie, bijna krankzinnig, zullen rondfladderen?

Maar gelukkig, ik ben geen hogere burgerscholar meer, op wie een beetje rhetorica nog indruk maken kan, en de heer Hecker, met wien ik te doen heb, geen gymnasiast die op gezag van zijn leeraar aan het gymnasium op hoogen toon over zijn wetenschappelijke kennis spreekt. Neen, ik behoef die gezegden niet aan te nemen als transcendentale waarheden, ik mag vragen naar bewijzen, naar bewijzen uit onze ervaring.

En als mijn verstand dan analyseerend al het waargenomene nagaat, dan zie ik spoedig hoe weinig er over blijft van hunne beweringen. Want zie ik naar de uitingen van andere, zoogenaamd klassiek-onderlegde studenten, dan merk ik weinig verschil op tusschen hunne uitingen en de onze. Integendeel, ik zie juist bij de studenten van Leiden en Utrecht eene groote mate van duifheid en dorheid, zoodat ik dit verschijnsel als negatief bewijs voor het verkeerde van de gymnasiale opleiding zou kunnen geven. Maar omdat ik dit bewijs onvoldoende vind, wil ik niet het goede in de klassieke opleiding ontkennen, maar alleen zeggen dat voor de overgrote massa der gymnasiasten de studie der klassieken weinig goeds aanbrengt. Mij dunkt geven de bewijzen uit de ervaring mij meer een basis voor de juistheid dezer stelling, dan J. A. v. H. kan geven voor het omgekeerde, wiens apikdiktisch geuite stellingen, zijn weinige ervaring in aanmerking genomen, niets anders dan droomerijen, of erger nog, nageprate klanken, kunnen zijn.

Ik zal nooit zeggen dat de klassieken ons niet veel moois kunnen brengen. Integendeel geloof ik graag dat voor ons die zooveel duizend jaren na hen leven, de oude schrijvers veel genot kunnen geven. Maar ik ontken dat de studie aan het gymnasium voor het gros wat meer brengt dan wat talen-kennis, ik heb gezien dat voor de meeste gymnasiasten de Idee verloren gaat, en de constructie van een zin bijv. hoofdzaak wordt. Kan het eigenlijk anders! Begrijpen de meesten onder gymnasiasten en hogereburgers zelfs wel het mooie van onze litteratuur, en zouden zij dan zoo gemakkelijk de ouden goed begrijpen die zoo ver uit onzen tijd staan? Om de Grieken goed te begrijpen, moet men eerst weer een barbaar worden, heeft Prof. Mr. B. H. Pekelharing op Debating gezegd. Nu, dat is dan een zwaar werk voor de meeste 19e eeuwers??

Maar toch, wat het mooie betreft in de ouden, kunnen wij dat niet overal terugvinden, al is het in een anderen vorm? Wanneer iemand dweept met Plato's ideeën-leer, kan ik hem dan niet dadelijk wijzen op Kant, op Schopenhauer, die hetzelfde zeggen in een anderen vorm wel is waar, maar komt bij de Idee de vorm er zoo op aan? En als iemand komt aanzetten met het mooie van bijv. Sophocles, kan ik dan niet, wijzende op het reële leven, zeggen dat wij al dat streven en lijden, al het tragische, het Noodlot van het menschengeslacht, terugvinden om ons heen, in duizenderlei lijning, in honderden nuanceeringen, en misschien veel mooier dan de ouden ons zeggen, omdat wij het zooveel duidelijker voelen, zooveel ontzettender zien, omdat het op onze onmiddellijke aanschouwing berust.

Ik zou graag nog veel er over zeggen, nog lang er over spreken, dat wij om het mooie te vinden niet duizenden jaren terug behoeven te gaan. Maar ik moet nu meer direct antwoorden op Dr. Hecker's beweringen.

Bij een polemiek over abstracte begrippen komt het voor een groot gedeelte op een goede definitie aan. Ik neem gaarne de nadere omschrijving van Dr. Hecker over wat het begrip wetenschap betreft. Ook ik vind dat beide data

in een wetenschap moeten voorkomen, n.l. de causaliteitswet in een of anderen vorm, en in de 2e plaats de combinatie en indeeling van al onze begrippen, van al het aanschouwde, het ordenen van onze kennis. Maar de heer Hecker mag deze twee hoofdvoorwaarden voor een wetenschappelijke methode niet scheiden, het „samenstellen van vaste regelen en onveranderlijke wetten" zouden erkennen van de Wet van Oorzaak en gevolg is absurd, maar eveneens is het eenvoudig zoeken naar een causaal verband, zonder object als probleem, niet een wetenschappelijke methode.

Ik ben het daarom niet eens met Dr. Hecker dat het vragen naar het hoe en waarom van een kind het beoefenen van eene wetenschappelijke methode is. Heeft de heer Hecker de vraag van het vijfjarig jongentje waarom een appel viel, wetenschappelijk kunnen beantwoorden, of heeft hij alleen eene nadere omschrijving van het verschijnsel kunnen geven? Kon hij synthetisch te werk gaan, en heeft hij opbouwend uit de gegevens die het kind had, uit de geordene kennis, het feit kunnen verklaren, of heeft Dr. Hecker inductief alleen het waargenomene nader kunnen omschrijven?

Neen, dat is niet het kenmerkend vermogen van de wetenschap, het zoeken naar oorzaak en gevolg alleen. De wet van Oorzaak en Gevolg, het zoeken naar een causaal verband, is natuurlijk een aangeboren eigenschap van den mensch, zooals Dr. Hecker het populair uitdrukt. En wel is het natuurlijk omdat die wet a priori heerscht over ons verstand, ja, omdat, zooals Kant heeft bewezen, die wet aan onze voorstelling moet voorafgaan, omdat zelfs zonder die wet geen voorstelling mogelijk zoude zijn. Zóó op gevat, is het wel een beetje incorrect om het goed bewust worden van de Wet v. O. en G. als het beoefenen eener wetenschappelijke methode te beschouwen.

Zooals de heer Hecker dus de leerwijze op het Gymnasium noemt, het ontwikkelen van de zucht naar het vragen van het hoe en waarom, is dus niets anders dan, beter uitgedrukt, het bevorderen van een logischen gedachten-gang, zonder bepaalde subordinatie van kennis. En ik kan den heer Hecker niet anders dan feliciteeren met zijn streven om bij de gymnasiasten een juiste vormingswijze van begrippen te verkrijgen. Maar dan wil ik er op wijzen, op een oude waarheid door alle filosofen van den laatsten tijd nog eens herhaald, dat voor de eerste ontwikkeling van het denkvermogen niets beters te vinden is dan de studie van de Wiskunde. En daarin vind ik juist het goede van de H. B. S. gelegen, in de vrij groote hoeveelheid wiskunde, natuur- en scheikunde. Het zuiveren van den gedachten-gang, het kritisch beoordeelen van waarnemingen, de ontwikkeling van het „denken" in 't algemeen. En ik zie juist daarvan het gevolg: de groote strooming die zoo sterk bij de Delftsche studenten is naar de Sociaal-democratie. De onverbiddelijke logica van de Sociaal-democratie treft juist bij ons zoo'n goeden ondergrond, het kritisch oordeel van de bestaande onrechtvaardigheden, de vraag naar het waarom? onmiddellijk op die waarnemingen volgende, is dikwijls een gevolg van ons meerder (logisch) denkvermogen, dat eigenlijk weer niets anders is dan een streven naar waarheid.

Dit is eene hypothese, verklarende waarom ons Corps bijna altijd „rood" is geweest, en nu speciaal socialistisch, en waarom in Utrecht en Leiden zoo'n duffe geest heerscht.

De heer Hecker moet niet denken dat ik overigens de meerdere (concrete alleen?) kennis van de H. B. S. een bepaald voordeel vind. Wie op het oogenblik nog verschijnselen van vergiftiging bespeurt van het leeren napraten van de weer nageprate woorden van den grooten Pierson c. s. in de Staathuishoudkunde, de eindelooze vervelendheid van de aardrijkskunde gedoceerd door docenten die de Idee van de natuur van een land niet voelen kunnen, en dus alleen maar plaatskennis leeren, de opgevatte studie der Geschiedenis als een coördinatie van feiten alleen, kortom eene vergiftiging waarvoor de Wiskunde gelukkig een tegengif gaf, die zal nog dikwijls vloeken over die opleiding. Ook ik voor mij weet dat de H. B. S. slechts door de Regeering, die haar invoerde, werd beschouwd als eene opleiding tot „nuttige" burgers voor een vette, liberale staat. De vrij groote hoeveelheid Wiskunde en natuur- en scheikunde geven echter een goede compensatie voor al het verkeerde wat er overigens moge zijn.

Maar het is niet mijn doel de Hogere Burgerschool-opleiding op te kammen en de gymnasiale te veroordeelen, ik wilde voornamelijk mij verdedigen tegen de aanvallen

B I J V O E G S E L

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD

van DONDERDAG 15 DECEMBER 1898.

van Dr. Hecker dat wij bij de uitoefening van ons vak, niet een wetenschappelijke methode kunnen volgen. Met de door mij gegeven defenitie van wetenschap, geamendeerd door Dr. Hecker, kan ik aantoonen dat juist de praktijk ons vak wetenschappelijk kan maken, maar ik geef het bewijs alleen aan menschen, die een beetje beter thuis zijn in ons vak dan een aap in een garenwinkel (zie F. in de Vox gymnasii, pardon, ik bedoel studiosorum). Om die bewijzen hier te geven zou 'n beetje te veel geverg'd zijn van de ruimte in dit blad, gaarne wil ik Dr. Hecker, als het hem interesseert, mijne meeningen mondeling toelichten. Alleen zou ik nog Dr. Hecker het volgende willen zeggen:

De Ingenieur hecht niet alleen waarde aan reële uitkomsten, hoewel het scheppende, het voortbrengende van ons vak aan ieder van ons een groot genot geeft. Maar wij kunnen elk onzer vakken zuiver als wetenschap beoefenen. Dat dit dikwijls moeielijk gaat, geldt ook voor de academische wetenschappen, voor den dokter, leeraar, predikant, rechter. Bij hoevelen van hen is niet de broodvraag helaas hoofdzaak, de wetenschap bijzaak? De aanhaling van het voorbeeld van den heer Van Sandick is onjuist. Zij die wetenschappelijk zijn aangelegd, kunnen wel degelijk bevrediging van hun streven vinden. Kiezen zij een speciaal onderdeel bijv. Wiskunde uit, dan is voor hen in de praktijk geen plaats (en dat bedoelde meneer Van Sandick), maar de Wiskunde is bij ons een onderdeel van een ingenieurswetenschap, de wetenschap zelf is iets aparts. Dat met een ingenieurswetenschap praktijk moet gepaard gaan, is toch ook het geval met den medicus, met den natuur- of scheikundige, die toch door zuiver theoretiseren niet veel verder komt, in 't kort bij elke wetenschap welke de studie der verschijnselen tot object heeft? Zooals ik zeg: financieele kwesties zitten dikwijls in den weg, maar niet alleen voor ons ingenieurs.

En overgaande tot ons verschil van opvattingen over de Geschiedenis, wil ik zeggen dat dit een strijd is tusschen Dr. Hecker en mij, waarin ik gaarne zou wenschen overwonnen te worden. Want de Geschiedenis te doceeren zooals de heer Hecker haar denkt, lijkt mij eene mooie taak toe. Maar mijne bezwaren tegen de erkenning van de Geschiedenis als wetenschap liggen in de opvatting zooals die tegenwoordig gehuldigd wordt. (De heer Hecker bestreed mijn woord „toeval”, maar voor mij die de Wet van oorzaak en gevolg onvoorwaardelijk heerschende beschouwt over onze waarnemingen, vind natuurlijk ook een absoluut toeval iets te absurds. Ik bedoel echter een verschijnsel dat — relatief-ten opzichte van andere verschijnselen toevallig is.)

Waarom ik de Filosofie zoo hoog acht, is, omdat zij is de essentie van ons menschzijn, omdat zij door allerlei wisselende, politieke en economische stelsels heen steeds zal trachten te doceeren de ware moraal. En daarom stel ik de wetenschap van Marx naast haar, omdat ik haar in zekeren zin de Filosofie der geschiedenis zou kunnen noemen.

Wanneer nu Dr. Hecker de Geschiedenis opvat als eene filozofie, als hij zegt „de langzaam voortschrijdende ontwikkelingsgang kan met wiskundige zekerheid worden bepaald”, dan geloof ik dat zijn geschiedenisleer niets anders is dan het doceeren van de beginselen van het historisch materialisme van Karel Marx, of liever gezegd dat hij den grond zal leggen bij zijne leerlingen tot eene sociaal-democratische levensbeschouwing. Ik hoop van harte, dat dit hem moge gelukken, en dat hij niet de eenige docent zal zijn die hem daarin bijstaat, en zijn gymnasium niet het eenige waar die leerwijze gedoceerd wordt, opdat na eenigen tijd onze generatie aan de regeering komende, op 'n beter streven naar sociale hervorming zal kunnen wijzen dan de liberale regeerders van het oogenblik.

Ik zal het dan in mijn later leven tot een'eer rekenen de oud-leerlingen van Dr. Hecker naast ons te zien strijden voor éénzelfde doel, de Sociaal-democratie.

X.

Aan J. M. G.

Hoewel ik een afschuw heb van de tegenwoordig nog al gangbare wijze van polemiseren door schelderij en steke-

ligheden en grapjes, alles uit de hoogte, kan ik niet nalaten J. M. G. even kwalijk te nemen, dat hij niet wijder heeft nagedacht, voor hij mij iets tegenvoerde. Wat hij zegt berust op volkomen misverstaan, niet door mijn artikel veroorzaakt, want ik ben er zeker van, breed genoeg mijn eerste idee uiteengezet te hebben, dan dat daaruit te lezen viel, hoe ik in een jonge kerel hersendommel wensch. Ik heb niet gezegd, dat de „aequa mens” het aannemen was, buiten eigen denken en intellect om, van de oude wereldwijsheid. Gelijkmoedigheid omschreef ik als methode van denken, niet als 'n gedachte, onder gelijkmoedigheid zeide ik te verstaan de kalmte van denken en de meerdere objectiviteit van denken. Dat die in ieder mensch iets onschatbaars is, houd ik vol. Tot wat voor conclusies hij komt hangt van hem zelf af, iemand kan best de aequa mens — zoo wil ik het blijven noemen — bezitten en geen ziertje klassieke, sociale, economische of ethische filosofie in zich hebben. Dat de klassieke opleiding niet alleen 't zelf denken regelt, maar ook opwekt, meer dan eenig andere, staat bij mij vast. — En nog dit: in tegenstelling met wat M. J. G. zegt, blijf ik beweren, dat juist 't eenige socialisme, waaraan de wereld iets heeft, uit die klassieke denkrichting moet komen, en reeds komt, daarmee bedoel ik, dat niet het wilde, schreuerige, onbekookte socialisme niet het stokpaarderige, maar dat, waarvan de hoofdgedachte is de noodwendige, geleidelijke gang der tijden, en der historische ontwikkeling en identiteit van alles, 't maatschappelijk wel zal verhoogen; 't socialisme van b. v. in Duitschland Dr. Naum Reichenberg, en vroeger Weinholds, in ons land — misschien nog niet vol op en — ver- tegenwoordigd door Prof. Mr. W. F. Treub van Amsterdam.

Ik vermeen dus, hierdoor 't misverstand, dat zich voor J. M. G. gevormd had, opgeredderd te hebben, en zwaai hem den groet toe, die nu eenmaal zonder reden gewone menschen, zooals ik hem en mij onderstel, wanneer ze aan 't tegenspreken gaan, aan elkaar verplicht zijn.

J. A. v. H.

INGEZONDEN.

Aux „Frietz.”¹⁾

Ah! de Génie, de Génie sont pleins vos Âmes!
Moissonnons-en le meilleur pour nos Âmes!

Amoi qu' un Pléiade d'Antiquité,
Votre Lumière plâne sur notre obscure Clairté.

Êtes-vous nés au Pays des Merveilles,
Feu de la Nuit, Étoiles de nos Veilles?

Voyons en vous, en vos Esprits perdus,
Dans vos grands Coeurs, nos Coeurs sont confondus.

Quelle Minerve en vos Pensées transmise
Revit en vous, notre Terre promise?

On vous adore, vous nous éblouissez!
Des floraisons s'ouvrent quand vous parlez!

N'avez-vous pas erré sur les bruyères,
Dieux, au milieu des Elfes printannières?

Et n'êtes-vous pas venus des Champs Elysés
Pour nous porter la Grâce de vos Bontés?

A vos Rayons échauffons nos Coeurs,
Que nos Chansons vous exaltent en chœur!

Quel Chérubin sourit dans vos Sourires
Et les emplit de si charmants délires?

L'Air, en baisant vos Paroles veloutés,
Gémit d'Extase de tant de Vérité!

.....
Ah! de Génie, de Génie sont pleins vos Âmes!
Moissonnons-en le meilleur pour nos Âmes!

BOB.

¹⁾ Vrij naar Albert Glatigny.

VERSLAGEN.

DEBATING-CLUB-AVOND van 7 Dec. '98.

Socialisme en Feminisme, verdediger de heer Th. van der Waerden, zie de stellingen, herinner je den avond.

Een evenement is het niet, zomin als het een evenement was toen in Leiden het vorig jaar verdedigd werd armoede is schande, verdediger de heer F. Borst.

't Is een afspiegeling van het drijven in Delft, 't is iets kenmerkends. 't Was een mooie avond, een avond die nut zal hebben, een avond die aangestipt mag worden, een avond die zichzelf aanstipt, een avond die lag buiten den cyclus van meerdere Debating-dorheden. Er zat een drift in dien avond.

a. De omschrijving der stellingen; b. Mej. Jungius; c. Freule C. Huygens.

Bij a was te weinig het koude, nuchtere ontleden en bewijzen, te veel het warme omschrijven in fraaie tinten en zingende beelden; hoewel bij velen dit juist dankbaarheid zal hebben doen ontstaan.

b. Was de aangename verschijning, die blij in het leven keek, het goede en het verkeerde zag of liever opmerkte; in den akker ging wieden en daarna iets beters zaaien zou.

c. Zag den akker maar zocht onder in den grond en wilde voorgoed de oorzaken voor onkruid wegnemen.

Het slot, de sluiting der vergadering, een zwarte vlek, beroerd uitgespat. Immers de wijze waarop 's Jacob vooral in zijn bedankingsspeech voor het publiek is getreden, doet het meer dan tijd worden, hem eens openlijk te kenschetsen.

Niet pak ik dan iemand aan, die pas komt kijken en bemoediging verdient. Het is iemand, die onder de menschen meegerekend wil worden als men aan 't tellen gaat, 't is iemand die zich op verschillende plaatsen heeft en ook wil laten gelden.

Hij zei dan ongeveer: „Uit den aard der zaak kon iemand die er buiten stond, die geen Feminist of Socialist was, er weinig of niets aan hebben enz.”

Behoef ik hem anders toonen, dan iemand die wil, dat alle onderzoek, het vrije denken, alle belangstelling voor eens-wat-anders uitgesloten is en niet bestaat.

J. v. d. W.

Iets over de lezing van den heer Hallo over „Gedachtenvormen”.

Weinig was voor den spreker meer gewichtig om een zekere serie lezingen te openen dan juist een gedachtenwisseling over genoemd onderwerp.

Waar wij toch zien, dat onze bekendste filosofen uitspreken, dat de abstracte gedachte meer reëel voor ons is, dan de gewone waarnemingen op het zintuiglijk gebied, kunnen wij dit standpunt des te beter op zijn volle waarde schatten.

De spreker betoogde, dat evenals de wetenschap voor 't overbrengen van licht of warmte een middenstof noodig had voor zijn verklaring, ook voor 't overbrengen van de gedachte een zekere middenstof is aangenomen. Zonder deze was die overbrenging van gedachten zooals bij gelijkgestemde personen heel dikwijls voorkomt (zie Maeterlink) niet mogelijk zou zijn.

Maar nu het direct waarnemen. Men neemt één persoon die zich er in geoeft heeft om zijn gedachten scherp te stellen, geïsoleerd van de omgeving; en men neemt nu een 2e persoon die er zich in heeft geoeft om, als hij dit wil, passief te zijn, d. w. z. dat hij op die tijdstippen in staat is, scherp eigen gedachte af te weren, en zich toegankelijk stelt voor de uitgezondene gedachte van de eerste persoon.

Er is dus een overbrenging geweest om die uitgezondene gedachte — die zich in de nu noodzakelijk geworden middenstof afbeeldde en voortbewoog — van de eerste persoon aan de tweede bekend te maken.

Zooals ik reeds zeide, dit zijn proefnemingen, ontelbare malen herhaald en gecontroleerd.

Die middenstof, om haar zoo maar te blijven noemen, zou men kunnen noemen een ether van hooger soort, een meer vibriele ether.

Wat het practische van de kennis hierover aangaat, is, dat die gedachtenbeelden zich steeds voordoen bij iedere sterk geprononceerde gedachte-uiting van ieder krachtig persoon, in de slechte of goede beteekenis.

Die gedachten richten zich niet alleen naar den persoon voor wie zij bestemd zijn, maar verspreiden zich, en doen hun invloed gelden op ieder opnemer, onbewust, die passief genoeg is, — (niet genoeg geïsoleerd door eigen sterke gedachte) — om ze af te weren.

Is nu die gedachte niet van edele bron afkomstig dan doet zij zoo'n persoon onbewust meer nadeel, dan oppervlakkig zou verwacht worden.

Ik heb 't goed gevonden, om van deze zeer interessante lezing een kort uittreksel te geven voor hen, die er niet bij tegenwoordig waren.

Hoewel zelf van oordeel dat deze lezing meer te huis behoorde in een kring waar men reeds dieper in deze beschouwing was doorgedrongen, zullen toch zij, die de lezing hebben bijgewoond, den heer Hallo dankbaar zijn.

PERS. SNOEP.

Weekverslagen.

DELFTSCH STUDENTENCORPS.

Woensdagavond werd de 2e vergadering van Debating in de zaal bij Kruij gehouden, waarop de heer Th. v. d. Waerden sprak over Socialisme en Feminisme. Door de aanwezigheid van vele autoriteiten op dit gebied was het debat zeer belangrijk, maar voor het grootste deel der menschen, bestond er geen gelegenheid tot de oefening in het voeren van debatten. Het feit dat hier voordeelen aan verbonden zijn valt niet te ontkennen. Elders zegt iemand er meer van, en dus ben ik ontslagen van verder verhaal.

Donderdag hield de heer v. d. Goes voor de S. D. P. C. het eerste deel zijner lezing dat sommigen niet erg mee viel, vermoedelijk zal het 2e deel veel interessanter zijn. Vrijdag zou een belangrijke dag worden, eindelijk zou de groentijd die dit jaar tot in December zijn offers vroeg, eindigen met de inauguratie van het candidaatlid Lichte.

Voordat dit feit echter plaats had was er corpsvergadering waar het corpsverslag moest aangenomen worden benevens een dispensatie een vraag voor 't houden van vergaderingen voor 't vaststellen van 't verloepig verslag van studiebelangen in dezen week. Dat het corpsverslag door de vergadering met enthousiasme werd ontvangen kan niet gezegd worden, de voorstemmers waren weinigen. De heer de Gelder viel het verslag aan, hij vond het een verzameling van gemeenplaatsen, die als droog zand aan een hingen, en stelde voor het af te stemmen.

De heer Albarda was hier tegen, hij meende dat de secretaris ons niet veel beters zou in plaats kunnen geven. De secretaris van de Almanak-redactie verdedigde de aanname. Ten slotte werd het verslag aangenomen, en de dispensatie verleend.

Nu vroeg de heer Coster van Voorhout het woord, en vroeg den senaat waarom deze niet geweest was op de receptie van den Indologischen senaat, en waarom zij eenvoudig was weg gebleven na de invitatie voor het souper op de societeit Insulinde.

De president antwoordt hierop dat de senaat meende dat de gewisselde beleefdheden een te groote proportie hadden aangenomen, en de senaat toch ook niet ging naar recepties van andere senaten. Het Indologische corps stelde de senaat op gelijke lijn met de andere corpsen.

Hierop maakt de heer Adams de opmerking dat er wel deugdelyk verschil bestaat tusschen onze verhouding tot het Indologische of andere corpsen, bij een inauguratie optocht gaat de senaat wel naar de societeit Insulinde maar niet naar de Minerva.

Hadden nu vele verwacht een nadere motiveering, ho maar, de vergadering werd gesloten en de senaat ging weg.

Ik kan belangstellende lezers aanbevelen in verband hiermede eens na te lezen de volgende artikels van Hoofdstuk IV onzer corpswet nl. art. 17, art. 3, 2^e alinea (1^e deel) en art. 9 2^e alinea.

V. v. K.

INDOLOGISCH STUDENTENCORPS.

Als zware Decemberstormen met ruw gejaag, gehuil en gegier in onbezonnen drift zich schuren langs de palstaande huizenwouden en naakte kale boomen viert het I. S. C. zijn diës. Een blijde dag, een blijde lach in 't stroeve gelaat der voorteilende tijden, die een heir walküren gelijk met lange deinende sleepgewaden door de luchten jagen.

Vrijdagmiddag heerschte op de Societeit eene gezellige vroolijkheid, teweeggebracht door het strijkje van de allerliefste Wienerinnen, die onder 't spelen door van tijd tot tijd zich amuseerden met hunne kinderlijke coquetterie.

Dat velen hier niet koud voor waren, bewees 't feit dat aan twee hunner eene krans werd aangeboden door eenige ietwat gecharmeerde jongghelingen, terwijl twee anderen de champagne lieten vloeien doch door strenge jaloersche bedreigingen verhinderd werden, eene toast uit te brengen.

Om halfzes werden „de vrouwen” naar 't station gebracht, tot groote spijt van de opgewonden vroolijke menigte, die het matineetje nog graag hadden voortgezet.

Velen gingen dan ook na 't middageten naar Rotje en den Haag om de stemming zorgvuldig te soigneeren voor 't souper. Om elf uur was men weer op de kroeg waar men zich schaarde aan de T vormige keurige tafel. De Senaat met zijne gasten vóór de kleurenrijke vaandels, als deftige germaansche aartsvaders, aan 't hoofd van de T de corpsleden en gasten voor hen uit in twee lange rijen gesloten door den jongsten feestcommissaris. De huzaren op het stellage in den hoek lieten de oude liederen weerklinken en met die oude liederen kwam de oude diës-vreugde voor den dag.

Ik hoef slechts te herinneren aan de speechen van Klabak, Bob, Foos, Gooszen en van Lissa en het hoera dat opging, toen de eerstejaars aan 't uiterste end van de tafel hunne glazen ophieven ter eere van den Senaat.

De speech van Foos had eene plechtige belofte tengevolge. Men rees op en zwoer 't I. S. C. te zullen handhaven en ondersteunen met al de kracht en energie tot dusver getoond.

Eene plechtige stilte volgde op dezen eed, waarna de president zijne diësrede uitsprak, kalm op waardigen toon, eenige ernstige woorden richtend tot de aanwezenden, eenige woorden van diepe overtuiging en grondig besef van den idealen strijd die ons jonge mannen hier in deze phase onzer ontwikkeling dient bezig te houden. Met een heil het I. S. C. eindigde hij zijne rede.

De feestelijkheid duurde tot vroeg in den morgen toen de dageraad van 't nieuwe jaar begon te gloren.

II.

In de corpsvergadering van Maandag j.l. werd de begroting bij eerste stemming aangenomen. De behandeling van de begroting gaf aanleiding tot een vrij lang vervelend financieel debat. Gelukkig gaf de hoofdelijke omslag van f 3,50, die met algemeene stemmen aangenomen werd, eenige opfrissing. De f 3,50 zullen in twee termijnen geïnd worden, f 1,50 in Februari en f 2 in Maart.

Inhoud der Studenten-weekbladen.

Minerva. (8 Dec. 1898).

„Aan den heer F. Borst is als praeses der Hoofdredactie volgens het reglement de hoofdleiding van het blad. En dus”

Verder van de hand van den heer F. 's Jacob Jr. „Iets over de Delftsche Studenten-socialisten”. Wij raden 's Jacob aan maar veel in de Minerva te schrijven.

Dan een verslag van de lezing van den heer F. W. Wibaut op S. L. Is hier (bij vergissing natuurlijk!) de ondertekening H. H. Jr. vergeten of komt men in de Hoofdredactie op onberaden stappen terug.

Vox. (8 Dec. 1898).

Heb haar niet gehoord. 't Is zeker niet erg.

Propria Cures. (10 Dec. 1898).

„University Extension” door v. G. geeft een kwalificatie van de werkzaamheden en gebreken van de Mij. tot Nut van 't Algemeen. Hoe het openen van een drietal cursussen meer in den weg der Universiteit ligt.

„University Extension tot deugdelijke wijsheid ontwikkeld bedoelt dus een kosteloos stel van cursussen wat natuurlijk een vereeniging als het Nut niet kan doen en — zie ik de wellicht onbewuste motieven goed in — ook allerminst van plan zal zijn om te doen.”

Even nog aanstippen het eerste ingezonden „Iets over 't A. S. C.”

De boekbeoordeelingen over Jacques Perk, Willem Kloos (14 jaar Litt. Geschiedenis), en Albert Verwey (de Nieuwe Tuin) van v. G. en dan nog even lachen over 't stuk „Pulchrum Splendor Veri” van Rusticus Taxander.

W.

Sprokkelingen.

Vereeniging voor den boekhandel en de Berner Conventie; Marokko, 'n troebel vischwater.

Het is dikwijls wel amusant om te zien, hoe de menschen goed klinkende zinnen weten te vinden om au fond heel lamme dingen mede te deelen, wanneer dat zoo in hun kraam te pas komt.

Indertijd wist een groep bordeelhouders, die hun klandizie bedreigd zagen, dat zoo roerend te doen in een adres aan den gemeenteraad om hun verder in „hun bedrijf van groot-handelaren in wijn niet meer te laten hinderen.”

Nu doen 't een groot aantal leden der vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels.

Het geldt 't toetreden van Nederland tot de Berner conventie, *) waarop de uitgeversbond had aangedrongen.

Dringend verzoeken ze den minister dit te verhinderen. Het zou naar hun „innige overtuiging geheel indruischen tegen de belangen van den Nederlandschen boekhandel en aanverwante vakken.”

Ze stemmen geheel in met de gewichtige bedenkingen tegen de toetreding bij zijne Excellentie ingebracht door gewezen en huidige bestuursleden der genoemde vereeniging” enz.

Dat klinkt nog al goed, is 't niet?

Naar mijne lekenovertuiging zijn echter die bezwaren en belangen die van hun beurs en ik stel me voor dat 't concept voor 't adres toen 't nog niet zijn deftige jas van staatsmansachtigheid aan had, ongeveer aldus heeft geluid:

„Lieve minister, laten we toch in 's Hemels naam mogen doorgaan met te vrijbuiten op de markt der internationale letteren. Kijk 't gaat zoo goed. We kunnen nu met zoo'n lust en ambitie vertalingen uitgeven. De oorspronkelijke schrijvers en uitgevers geven we geen cent. De vertaalkosten zijn ook niet hoog. Of 't dus een goede toestand is!

Dat onaangenaam geroer in de zaak door de uitgevers moest u maar blauw-blauw laten.

Speechen over 't mooie van bezit en 't eerbiedigen ervan zijn heel mooi in de Kamer, als b.v. uw collega Pierson ze tegen Troelstra uitspreekt en dan luisteren we er ook met veel genoegen na.

Maar hierbij houden we die kwestie er toch maar liever buiten en hebben we toch maar liever, dat waarborging van bezit ophoudt met de grenzen van 't rijk, maar anders, we herhalen 't nog eens blijmoedig, luisteren we met veel genoegen naar zulke flinke speechen van uw collega.”

*) Bij de Berner conventie wordt de litteraire eigendom internationaal wederzijds gewaarborgd en moet vertalingsrecht dus van den oorspronkelijken uitgever of auteur gekocht worden voor die landen, die tot de conventie toegetreden zijn.

* * *

In een buitenlandsch overzicht in een onzer groote bladen wordt de toestand van Marokko beschreven. Nadat gewezen is op de verwarde toestand van 't rijk en het waarschijnlijke van een Fransche interventie, eindigt 't artikel aldus:

„In zulk troebel water zou 't heel goed visschen zijn. En tegen een inmenging van Frankrijk en Spanje zou geen andere mogendheid iets inbrengen. Niemand wil de Rifpiraten in bescherming nemen. En wanneer het eens tot verdeeling van Marokko komt, dan is er voor anderen, die aanspraak maken op een deel van den buit, nog genoeg te deelen.”

Zulk soort beschouwingen komen er telkens in de pers voor en nooit wordt er tegen deze wijze om de groote mogendheden voor te stellen als hongerige snoeken, steeds op de loer liggend naar buit, geprotesteerd. Die berichtjes maken den indruk de houding van de mogendheden op 'n geenszins onjuiste wijze te schetsen.

Is 't een gevolg van onze chagrijnige malcontentigheid, of van 't lezen van reeksen van dergelijke couranten-artikeltjes, als we de groote mogendheden in hun buitenlandsche politiek meer beschouwen als elkaar verdringende,

elkaar onderling besjachelende en anderen afzettende chevaliers d'industrie, dan als waardig optredende, beschaafde Christenstaten?

J. R. VAN MUSSCHENBROEK.

Bij vergissing is in 't vorige stuk „Sprokkelingen” de volgende zin, die als noot geplaatst moest worden, tusschen de tekst gekomen:

Onder dit opschrift neem ik me voor, wanneer 't geval 't zoo meebrengt, uitingen van de Pers en berichten er in, die me voorkomen smetjens en vreemdigheden op de japon van onze „koningin der aarde” of samenleving te zijn, van korte min of meer aangezwaarde kantteekening te voorzien.

Berichten en mededeelingen.

D. S. S. D. P. C. Reeds toezegging ontvangen van:

- 15 Dec. F. VAN DER GOES. Omwenteling der Bourgeoisie (1848).
 Januari. WIBAUT. Het Socialisme gedemonstreerd aan het Bedrijfsleven.
 Januari. GORTER. (Dr. H.) Socialisme als wijsgeerige ontwikkeling: Marx—Hegel—Spinoza.
 Februari. TROELSTRA. Socialisme als organisatie van den klassenstrijd.
 Maart. Mevr. ROLAND HOLST—VAN DER SCHALK. Socialisme en Litteratuur.
 Maart. P. L. TAK. Socialisme als Hervormingspartij.
 April. H. VAN KOL. Koloniale Politiek.
 April. E. VAN DE VELDE.

Correspondentie.

Aan Y. Uitknipsels worden door ons niet geplaatst.

Aan Engelhard. Uw stuk is ter Uwer beschikking.
 Uw dank was voorbarig.

Aan de Redactie.

Aan de Redactie van het „Studenten-Weekblad.”

Even wensch ik een woord van krachtig protest te doen hooren tegen eenige uitdrukkingen, in het weekverslag der vorige week voorkomende. Men leze de alinea: „Dan weer veel licht . . .” enz.

Dat men in het spreken de slechte gewoonten van te vloeken niet kan nalaten, is al erg genoeg; maar dat men zich niet ontziet, om den naam van den Heilige zóo in een weekverslag te misbruiken is schandelijk.

Hoogachtend,

J. F. B. VAN HASSELT,
 Secretaris Delftsche Chr. Stud. Ver.

Nog een Curiositeit!!

Daartoe verzoeken wij uw aandacht betreffende het antwoord van de Redactie aan den Heer A. v. O., voorkomende in het laatste nummer.

Dat de Redactie hare partijdigheid zoo ver uitstrekt dat ze als lichaam zich aldus uitsprekt over een geplaatst stuk is gewoon belachelijk.

Tracht ze misschien op deze wijze hare waardigheid op te houden?

Ons dunkt ze had zulk een antwoord aan den Heer J. v. d. Waerden kunnen overlaten, die heeft op dat gebied reeds zijne sporen verdiend. Buitendien geeft het den schijn of de Redactie bij gebrek aan iets degelijks een onbeduidend stukje plaatst om het ter verdere bladvulling nog eens af te keuren.

Immers, in de vergadering vóór de oprichting van dit blad, werd den wensch uitgesproken, dat ieder in een eerlijk debat vrij zijne meening tegenover die van anderen zou mogen stellen.

We vragen u af, of dit de manier is om een pasbeginnende daartoe aan te moedigen,

J. H. DE GRANADA.
 W. M. T. THIJSEN.

Daar waren eens

Daar waren eens zeven kikkertjes
 Al in een boerensloot.
 Zij dachten zich de wijsten
 Op de heele wereldkloot.

(Variatie op een bekend wijsje).

En daar waren ook eens zeven heeren, en die heeren dachten zich de zeven wijzen van het Oosten gelijk en ze spraken in alles met kennis van zaken en keken laag naar op allen die iets anders dachten dan zij. En als een van hen aangevallen werd, stonden ze dezen broederlijk ter zijde. Wee dan de ongelukkige, die het waagde hen op fouten attent te maken. Hij was verloren, erger dan de guillotine, viel het tweesnijdende zwaard der kritiek (en welk eene!) op den hals van den rampzalige. Hoe dorst zoo'n kind, zoo'n jongen het wagen met z'n geleuter een van hen terecht te zetten, hen, de almachtigen, de alles wetenden! Met zoo'n klein onbelangrijk meeninkje voor den dag te komen, hoe waagde hij het te doen.

Want onbelangrijk was het zeker. (Ze gingen niet na of er niet misschien meer, veel meer waren die evenzoo dachten als die eene, o neen, zij dachten anders, dus was die meening van den ander onbelangrijk). Zij waren „competent”, zij „behoefden zich niet te ergeren.”

O, zeven wijze heeren van het Westen, maak toch, dat je anderen niet ergert!

W. J. N.

Aan de Redactie.

Zeer bevreemde het mij, toen ik in het vorig nummer onder „Correspondentie” las:

„J. H. Uw stuk heeft te weinig verband en is te slecht gesteld om geplaatst te worden.”

Ik had het wel zoo beleefd gevonden, als men erin gezet had, dat het stuk niet opgenomen werd en aan mij alleen de reden bekend gemaakt was. (Wie J. H. is, is vlug genoeg bekend).

Of, vind de redactie, dat ik beneden de maat ben of mijn stem te hoog is, zooals bij den heer A. v. O. het geval schijnt geweest te zijn (A. v. O. zal dit wel willen excuseeren) en het niet noodig is, tegen zulke lui beleefd te zijn?

Het optreden van de redactie minachtend,

J. HAARMAN.

Aan de Redactie.

Wel, wel, dat wordt fraai, nu schittert niet alleen de heer J. v. d. Waerden door in het oog loopende pedanterie, maar nu schijnt hij, als de rotte appel de volle mand, de heele redactie aangestoken te hebben. Ik dacht niet dat dergelijke invloeden op u zouden kunnen inwerken. Dat de heer J. v. d. Waerden van „meeninkjes” spreekt begrijp ik, maar de heele redactietafel, neen, dat had ik niet verwacht. Is soms, waarde redacteuren, de meening van den heer v. O. niet evenveel waard, (als zij nog niet meer waard is) dan die van den heer Van der Waerden en matigt u uwzelf dan zoo maar het recht aan die op een dergelijk vernederende manier te betiteln? Is de nonsens, de verregaande pedanterie en de bemoeiachtigheid van den heer J. van der Waerden zóo ver verheven boven het schrijven van den heer v. O., die eenvoudig zegt, al is het in eenigszins vreemde bewoordingen, dat een der eerste plichten van studenten is, zich beschaafd en fatsoenlijk uit te drukken, toch zeker iets wat velen, waaronder ook Jan van der Waerden, zich in het oor mogen knoopen? De talrijke replieken aan den heer J. v. d. Waerden bewijzen wel dat er op zijn geschrijf óók wel eens wat aan te merken valt, niettegenstaande hij m. i. meent een enorme kraan in dit vak te zijn en in dat van scheppen van prachtige samengestelde woorden. Waarlijk, dikwijls verdient zijn schrijven oneindig meer dan dat van den heer v. O. den naam van „jongensgeleuter”, adres: het stuk tegen J. F. B. van Hasselt in het vorige nummer, e. a.

Ik kan toch niet veronderstellen, dat Jan v. d. Waerden door zijn optreden u geheel en al overbluft, zoodat u zijn stukken niet durft kritiseeren, op de manier zooals u dat deed in het antwoord aan den heer v. O.?

TWEEDE BIJVOEGSEL

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD

van DONDERDAG 15 DECEMBER 1898.

Dun, verregaand dun, waarde redacteuren was uw optreden en naar aanleiding van wat ik boven reeds zei: vermoedelijk heeft de invloed van den heer J. van der Waerden zich in dat antwoord niet onbetuigd gelaten.

C. VRINS.

Aan de welmeenende Lezers!

Zie zo, de wastobbe staat klaar.

Treedt binnen, m'n knaapjes, je ziet er zo vuil en onzuiver uit, dat het hoog tijd wordt je eens flink onder handen te nemen. Wat zullen de menschen wel van je gedacht hebben? Ze zullen wel om je gelachen hebben, zo potsierlijk zien enkele van jullie er uit. Ne, hebben ze niet gelachen? Nou, dan hadden ze zeker diep medelijden met je. Ja, ja, jullie bent ook nog echte kleine, onbeholpen jongens, en nou zo vuil en onzuiver! Kom maar hier, ik zal je wel wassen! Wat wil je niet! Schreeuw je dat het gemeen is, 'n lage manier van handelen, 'n flauw, 'n „unfair” optreden? Wel, nu, en dat gooit m'n kollega-wasbaas J. v. d. Waerden met allerlei vuil om z'n oren, wil hem 'n beentje lichten zo nu en dan, en scheldt en grauwet hem bij elke gelegenheid uit, in plaats van hem heel dankbaar te zijn, dat hij jullie van allerlei ongerechtigheid heeft willen schoonmaken. Bij enkelen heeft het blijkbaar geensucces gehad.

Ja, ja, schreeuw maar, je bent nog bang van de harde knuisten van Jan, maar ik zal je zachtjes behandelen.

Je mocht eens gaan huilen of koppig wezen en dan ben je zo onhandelbaar, dat ik je niet goed geheel schoon kan krijgen.

Maar d'erin zul je!

Wie eerst?

Laat ik beginnen met de minst vuile, anders wordt het water te gauw smerig. Komt maar hier, schrijvers van „Nog een Curiositeit!!” Eerst dit kleine geestigheidje weg. Ziezo! En nou 'n paar flinke onderdompelingen: je stuk is onbelangrijk, zeer slecht gesteld en zegt niets. Ja proest maar! Dat is goed. En nou gaan we de onderdelen eens wassen! Och, och, je bent toch nog al vuil; bij nader onderzoek vallen jullie me tegen; daar boven aan 'n onzuivere plek: „Dat de redactie hare partijdigheid zo ver uitstrekt dat ze als lichaam zich aldus uitspreekt over een geplaatst stuk is gewoon belachelijk”. Ik zal maar heel gauw die lelike plek weg wassen: Och m'n broekjes, de redaksie is tot nog toe onpartijdig geweest, juist zo als het bij de oprichting werd verkondigd. Het hoge doel: vrij uit wrijving van opinies en gelijk recht voor elke overtuiging is altijd met de meest mogelijke zorg behartigd. Maar toen er voortdurend stukken inkwamen zonder opinie, zonder strekking, willekeurige gezegden van knaapjes die zich zelf voor hele mensen aanzagen en het heel aardig vonden om ook voor vol te worden aangezien, broekjes door kleine eierzucht-iedeetjes van lieterair-mee-willen-doen, toen heeft de redaksie in eens door een potig optreden die opkomende kleine geest willen dooddrukken, daar anders het hooge Iedee van 't blad verwateren zou; toen heeft ze, om de liberale gedachte van het blad die alles, waarin een mening zit zooveel mogelijk doet opnemen het stuk van de eerste de beste (A. v. O.) opgenomen, maar vlak daarna A. v. O. opgehangen als kleine-mensjes-verschrikker, hopende in 't vervolg van dergelijk jongensgeleuter bevrijd te blijven. Je begrijpt dit zeker weer niet; je vindt weer, dat ik scheld en nu wordt je weer koppig: och m'n stompertjes, ik zal het je dan nog eens heel, heel eenvoudig voor overzeggen: De redaksie heeft het prulletje van A. v. O. opgenomen en er een stukje onder geschreven, waaruit blijkt, dat ze juist zulke stukken niet wil hebben, een voorbeeld dus, waaraan meerdere knaapjes de belangrijkheid hunner meninkjes zouden kunnen toetsen. Maar 't heeft niet veel geholpen, jullie bent tenminste aardig vuil. Enfin, lustig doorgeboend. Hal „Ons dunkt, ze had zulk een antwoord aan den Heer J. v. d. Waerden kunnen overlaten, die heeft opdat gebied reeds z'n sporen verdiend”. Verdomde jongens, ken je dan dat paardevijgen gooien niet laten; vandaar je vuilig-

heid. Maar weer es flink onderdompelen, dat zal goed wezen: je bent veel te klein, te bekrompen om Jan te beoordelen; Jullie zijn nog zo klein, dat je achter „t schelden” geen grote waarheden kunt zien; jullie zien tegen „t schelden” op in plaats van er over heen te zien. Daarenboven gebruiken jullie woorden zonder ze te begrijpen: schelden doet alleen iemand, die in onmachtige drift allerlei scheldwoorden uitstoot, in de hoop z'n tegenpartij te beledigen. Dit verwarren je kleine hersentjes voortdurend met het brutaal neerschrijven van harde waarheden, met het vaak mooi tieperen van een slechte toestand door een heerlijk bruust woord.

Als iemand na lang nagedacht te hebben neerschrijft: die of die daad is een ploertige, schunnige streek, dan scheldt hij evenveel als een meisje, die je neus zoo mooi vindt.

Nu moeten jullie niet weer niet-begrijpend uitroepen: De redaksie wil zooveel mogelijk in 't blad 't schelden bevorderen. Wetend, wat publiek de redaksie voor zich heeft, is ze door utiliteits-redenen vaak gedwongen, zogenaamde scheldstukjes niet te plaatsen en van de enkele van J. v. d. Waerden hoopte ze, dat de welmeenende lezer achter het zeer ruwe dan de sterke mening van 'n persoon zou zien.

Maar 'k geloof dat ik nou te wijze dingen voor je zeg, 'k zal je liever verder afploeteren.

Aha! een grote licht-grauwe plek: „Buitendien geeft het den schijn of de redactie bij gebrek aan iets degelijks een onbeteekenend stukje plaatst om het ter verdere bladvulling nog eens af te keuren.” Nou, die gekke vlek kan ik eigenlijk wel laten zitten; 't karakterizeert de knapen volkomen; 't geeft 'n prachtig beeld van hun niks-zeggen, vooral dat: *buitendien*, dat op versterking van argumenten duidt. Neen, ik moet die vlek wel laten zitten: 't is een moedervlek, 't iets tipies van hen; enfin 't staat niet fraai, dat moet ik zeggen!

Zie zo, is er nog wat? De enkele nijdige spatjes als: „Tracht ze misschien enz. weggespoeld, en de kereltjes staan weer enigzins schoon te dampen. Ja, jullie kijken boos, zeker over mijn niet-waarderen van 't enig niet-vuile onder aan: We vragen U af of dit de manier is om een pasbeginnende daartoe aan te moedigen?” Neen, heus niet, m'n beste jongens, dit is zeker niet de manier, maar wat doen mensjes als A. v. O. en jullie dan ook met hun vingers aan dingen te komen waar je niet mee om kunt gaan; dan worden jullie vuil, natuurlijk. Ziezo, stapt maar uit de tobbe; je bent schriklik mager geworden, nu die laag vuil er af is, God, bijna niets meer; och, och, wat 'n paar armzalig kleine jongetjes; man, ga daar nu maar zitten, hoor en niet schelden of zo; en wacht tot je groot bent om mee te spreken!

Wie nu? Vrins? Ne, die krijgt het vuilste water. Ah, juist, de kleine uiboer, de grapjesmaker W. J. N.

Hé, jij bent van 'n vreemde vuilheid. Laat ik je eerst eens goed bekijken. Je hebt je beschilderd als een wijze of zo iemand. Maar je hebt het niet mooi of leuk gedaan. Je doet me er heel, heel even aan denken. Ne, maar gauw je ondergedompeld, je natuurlijke kleur is hoop ik beter. Hoe kom je er toch toe je zo aan te stellen, alle vegen en smeren op je bast zijn onwaar en onsamenhangend; he, ne, daar onderaan zie ik 'n paar wel-leuke: „Zij dachten anders, dus was die meening van den ander onbelangrijk” en „O zeven wijze heeren uit het Westen, maak toch dat je anderen niet ergert.” Ja, die strepen zijn waar en zelfs karakteristiek. Juist, aan hetgeen mensen doen, ergeren zich vaak kinderen en mensen letten niet op kindergeklets. Heel juist! heel juist! Maar ik zal toch de hele boel maar weg wassen; die enkele goede likken zijn bij ongeluk geschilderd.

Asjeblijft W. J. N. bijt maar flink in de zeepsop, zoo'n onderdompeling is wel frisjes hè. Ja, dat komt er van als je je zo aanstelt, en al waren er ook honderden, die vonden, dat ik je gemeen behandelde, ik zou je weer afboenen maar 'n volgende keer wat harder; misschien zal je dan geleerd hebben, dat persoonlijke opinie van zich sterk-voelende mensen niet het minst geïnfluenceerd wordt door „velen, misschien zeer velen” wier onbelangrijkheid die zich-zelf-sterk-bewusten zeer sterk en gewis gevoelen.

Ziezo, stap er maar uit en stel je in 't vervolg niet meer

aan. Je bent misschien ouder als je vrindjes, maar 't is nooit veel. Ga maar zitten daar op dat bankje, als 't gedaan is moet ik je nog wat vertellen.

Ah, blikslager, daar heb je m'n gepiekeerd vrindje J. Haarman. Je ziet er niet erg vies uit; alleen 'n beetje op de teentjes getrapt; ja dat is nog onaangenaam, maar waarom ook niet uit je doppen gekeken en gezorgd dat je buiten de drukte van de grote menschen bleef. Nu is het je eigen schuld. Nog wat? Ha, één grote, gore, stinkende plek op je lijf: „of mijn stem te hoog is, zooals bij den heer A. v. O' enz. D'erin, als de weerlag er in. Gauw!

Jawel, geprikkeld, en nu zulke kleine gemene insinuaaties te zeggen, alsof de redaksie A. v. O. bij de lurven genomen had omdat ze geen ander aandurfde! Klein smeerlapje, er in zal je. Hup twee! Niet lekker hé. Je moest voor je broek hebben begrepen? Nu wil ik je alleen even in het al tamelijk vuile water onderdompelen. In elk geval schoon genoeg om die stinkende plek weg te wasschen. Nee hoor de redaksie heeft A. v. O. daarom niet genomen, maar omdat hij het verregaandst in geleuter was. Begrepen? D'eruit en op de bank! Eigentlijk in de hoek, want de anderen hadden geen van allen zo iets goors op hun lijf. En pruttel maar van „minachting”, de redaksie staat er boven.

Ziezo, nou de hemdsmouwen om, en met een „swung” Vrins er in gegoooid. Anders maak ik m'n handen te vuil. God, God, wat 'n miserabel ventje; vuil en stinken! je hebt er geen idee van! Zeker 'n half-iedioot, die bekwijlen zich ook wel eens. Och arme. Hoep! hoep! hoepla! Neen, dat geeft niets; bij anderen helpt een algemeen geplasp soms, dan spoelt het vuil wel vaak weg maar dezen smerigen dien ik wel van top tot teen te boenen. Ajo, sta stil en draai niet zo. Ik moet je toch goed vasthouden, wil ik je schoon kunnen maken. Eerst de scherp stinkende onwaarheden weg: Jan v. d. Waerden spreekt niet van meninkjes maar de gehele redactie en aangezien je dat toch niet gelooft, wantrouwend ventje, wil ik er bij vermelden, dat ik het ienietsiatief voor het stukje genomen en het dingetje geschreven heb, onder totale goedkeuring der redactie. Verder is er absoluut geen speciale invloed van J. v. d. Waerden in de redactie, aangezien de redactie is en blijft neutraal. Ja, dat komt er van, ventje, als je iets wilt zeggen en je weet niets. Dan zeg, beweer je van die stinkende dingen. Sputter nou niet tegen, of ik stop je mond vol met het vuile water. Je ongemotiveerde, scheldwoorden „Dun, verregaande dun, waarde redacteurs was uw optreden, geven me een absolute macht. Ik zal nu niet meer wat zeggen over J. v. d. Waerden, vraag dat maar aan je vrindjes, schrijvers van „Ook een Curiositeit!!” En gebruik toch niet zulke grote woorden als pedanterie, m'n vuil ventje. Je voelt natuurlijk nog niks voor het mooie van sterk ontwikkelde zelfbewustheid, je hebt wel eens iets gehoord zo van pedante mensen en zegt die nu maar links en rechts. Later, als je hebt leren nadenken en gevoelen, zal je dat misschien begrijpen. Nu moet je je mond er overhouden. Och m'n stumpertje, ben je nog zo heel heel klein, dat je hangt aan zich beschaafd en fatsoenlik uitdrukken. Och! och! Heb je dan helemaal geen gevoel, dat je achter ruw en fors uitstoten van woorden, achter woest schelden, achter heel fijn-tieperend schelden toestanden heel duidelijk ziet? Ja, ja, je bent nog jong, dat is zo. Maar als je zo doorgaat, zo je wentelt in onzuiverheden en vuil kom je er nooit. Zo, zo verdient z'n schrijven oneindig meer dan dat van den heer v. O. den naam van jongensgeleuter. Ja, ik kan me dat best van je voorstellen; zo'n stuk als dat van v. O. is

juist 'n kolfje naar jou hand, maar amuseer daar je vriendjes mee en wil niet voor heel mens worden aangezien. Je moet nooit aan dingen komen waar je niets van begrijpt; die zullen je steeds onaangenaam aandoen.

Nou, vervelend knaapje, ik begin te moe te worden en 'k zie geen kans je schoon te krijgen. Stap er maar uit en houdt dat verdomde gesputter van „dun, dun” maar voor je!

O, pardon, mijnheer v. Hasselt, waaraan heb ik de eer van uw bezoek te danken?

— U zult den naam des Heeren niet ijdel gebruiken! — Dat doe ik ook niet, m'n waarde, ik gebruik slechts stopwoorden, die veel te laag zijn om iets te kunnen schaden aan het absoluut Hoge Gods Iedee.

Dat dacht ik nou zo. Verder zou ik u aanraden in 't vervolg maar door te lopen, want ik zal me er niet aan storen. Uw dienaar!

En nu nog 'n woordje tegen jullie knaapjes, die daar nu enigzins schoon op de bank zit. De dingen die ik je zeg zijn te hoog voor je, maar onthou ze of schrijf ze op voor later:

De plaats, waar het grootse en trotse gebouw moet komen te staan dat zal zijn de verrijzenis onzer zielen en waartoe ieder vol devotie brengt zijn zielesteentje, opdat het geheel zal zijn een wonderschoon en hecht paleis, waar de verst menselijke Waarheid zal strijden tegen de wisselende meningen der tijden in, die plaats is geen kinderspeeltuin, waar knaapjes ook stenen willen dragen, en jullie lopen daardoor de kans op hardhandige manier er voor goed uitgezet te worden.

En ruk nu maar in.

J. GRATAMA.

P.S. De enige, die persoonlijk verantwoordelijk is voor dit stuk ben ik en niet de redaksie. De laatste heeft echter volkomen denzelfden indruk van en mening over bovengenoemde „knaapjes.”

J. G.

ADVERTENTIËN.

KAAPSCHE WIJNEN

van

Johan M. Prillewitz & Co., Amsterdam.

Bij iedere hoeveelheid verkrijgbaar

bij **Chr. F. RÜTER**, Peperstraat.

Verschenen bij den Uitgever
J. WALTMAN JR.,

H. J. VERHELLOUW. Geschiedenis van het Delftsch Studentencorps, met platen, in prachtband f 7,50.

BLOEMLEZING uit het Mengelwerk der Delftsche Studenten Almanakken van 1876—1898. Gebonden f 2,50.

F. A. BRANDT. Feestmarsch f 0,50.

FEESTBLAD uitgegeven door drie Oud-Redacteurs van Minerva f 1,50.

FEESTNUMMER van Vox Studiosorum, door de Delftsche Redactie f 1,50.

ALBUM van gezichten op het feestterrein / 1,25.